

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 06.10.2000
KOM(2000) 625 endelig

**BERETNING FRA KOMMISSIONEN
TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET,
DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG
OG REGIONSUDVALGET**

om Det Europæiske Observatorium for Racisme og Fremmedheds aktiviteter

**BERETNING FRA KOMMISSIONEN
TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET,
DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG
OG REGIONSUDVALGET**

om Det Europæiske Observatorium for Racisme og Fremmedhads aktiviteter

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indledning.....	4
1. Oprettelse af observatoriet	5
1.1. Den Rådgivende Kommission "Racisme og Fremmedhad"	5
1.2. Retsstilling.....	5
1.2.1. Mål og opgaver	5
1.2.2. Arbejdsmetoder og arbejdsområder	6
1.2.3. Samarbejde med andre organisationer.....	6
1.2.4. Bestyrelse og forretningsudvalg.....	6
1.2.5. Direktør og personale	7
2. Ressourcer og struktur	8
2.1. Personale	8
2.1.1. Udnævnelsen af direktøren	8
2.1.2. Personale	8
2.2. Budget	8
2.3. Lokaler	10
2.3.1. Valg af ejendom	10
2.3.2. Sikkerhedsspørgsmål.....	10
2.3.3. Indvielse.....	10

2.4.	Aftale om hovedsæde.....	11
3.	Arbejdsprogram og gennemførelse.....	12
3.1.	Raxen.....	12
3.2.	Årsrapporten.....	13
3.3.	Rundbordsdrøftelser.....	13
3.4.	Samarbejde med andre organisationer	14
3.4.1.	Europarådet.....	14
3.4.2.	De Forenede Nationers Verdenskonference	14
3.5.	Oplysning og mediernes rolle.....	15
3.5.1.	Kølnkonferencen	15
3.5.2.	Dokumentation/Information	15
3.6.	Andre aktioner	16
3.6.1.	De politiske partiers charter.....	16
3.6.2.	Undersøgelser.....	16
3.6.3.	Ad hoc-arbejdsgrupper	16
4.	Ekstern evaluering	17

INDLEDNING

Som krævet i henhold til artikel 16 i Rådets forordning nr. 1035/97 af 2. juni 1997¹, om oprettelse af et europæisk observatorium for racisme og fremmedhad, forelægger Kommissionen her en rapport om observatoriets aktiviteter.

Direktøren tiltrådte i juli 1998 og brugte de første måneder på at få observatoriet etableret rent administrativt. Som følge af de vanskeligheder, man stødte på med hensyn til at finde passende lokaler, indledte observatoriet sit arbejde i midlertidige lokaler. Personalet har siden 1. maj 1999 arbejdet i de lokaler, som observatoriet for øjeblikket har til huse i. Indtil juni 1999 bestod personalet af tre medarbejdere ansat på personalevedtægtens vilkår. I september 1999 nåede det personale, der er ansat på personalevedtægtens vilkår, op på 10 for derefter at stige til 21 i august 2000.

Gennemførelsen af observatoriets arbejdsprogram, såvel som udførelsen af dets opgaver befinder sig først i den indledende fase. Etableringen af det europæiske informationsnet for racisme og fremmedhad (Raxen) kræver f.eks. stadigvæk flere måneders arbejde.

Forordningen indeholder bestemmelser om, at Kommissionen skal forelægge en evalueringsrapport over observatoriets aktiviteter i løbet af det tredje år efter forordningens ikrafttræden. Kommissionen mener, at denne treårige periode ikke er tilstrækkelig til på udtømmende vis at evaluere observatoriets aktiviteter, og at man skal se aktiviteterne over en længere periode for at kunne evaluere disse korrekt.

Følgelig nøjes Kommissionen med her at afgive en foreløbig rapport over de aktiviteter, som observatoriet hidtil har gennemført, men uden egentlig at evaluere disse. Hvad angår evalueringsrapporten, der i givet tilfælde skal ledsages af eventuelle forslag til ændring eller udvidelse af observatoriets opgaver, har Kommissionen til hensigt som udgangspunkt at anvende en evaluering, som den vil få foretaget af eksterne eksperter, og som iværksættes inden udgangen af år 2000. (**jf. punkt 4**).

¹ EFT L 151 af 10.6.1997. Artikel 16 fastlægger, at: "I løbet af det tredje år efter denne forordnings ikrafttræden sender Kommissionen Europa-Parlamentet, Rådet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget en evalueringsrapport over observatoriets aktiviteter sammen med eventuelle forslag til ændring eller udvidelse af observatoriets opgaver, navnlig på grundlag af udviklingen i Fællesskabets kompetence med hensyn til racisme og fremmedhad."

1. OPRETTELSE AF OBSERVATORIET

1.1. Den Rådgivende Kommission "Racisme og Fremmedhad"

Eftersom racistisk propaganda og tilskyndelse til racehad er grænseoverskridende, har det vist sig nødvendigt med handling på EU-plan.² Det er på høje tid, at man inden for Fællesskabet får et bedre kendskab til fænomener i forbindelse med racisme og fremmedhad både vedrørende omfanget såvel som arten, for at EU kan vedtage konkrete løsninger, der skal bidrage til at bekæmpe disse fænomener som led i en global strategi.

Under Det Europæiske Råds møde på Korfu i juni 1994 blev det foreslået at oprette en rådgivende kommission om racisme og fremmedhad i Rådets regi. I juni 1995 anmodede Det Europæiske Råd i Cannes den rådgivende kommission om i samarbejde med Europarådet at undersøge, om det var muligt at etablere et observatorium for racisme og fremmedhad. Den rådgivende kommission konkluderede, at kun et europæisk observatorium ville være i stand til nøje at følge udviklingen vedrørende racisme og fremmedhad i EU, slå alarm over for politikkerne og tilskynde disse til konkrete foranstaltninger.

På baggrund af disse konklusioner godkendte Det Europæiske Råd i Firenze i juni 1996 principielt oprettelsen af et europæisk observatorium. I november 1996 forelagde Kommissionen et forslag herom³.

Rådet vedtog den 2. juni 1997 forordning (EØF) nr. 1035/97 om oprettelsen af observatoriet, der har fået hjemsted i Wien⁴.

1.2. Retsstilling

1.2.1. Mål og opgaver

Observatoriets vigtigste opgave, jf. artikel 2, stk. 1, i forordningen, er at forsyne Fællesskabet og dets medlemsstater med objektive, pålidelige og sammenlignelige oplysninger på europæisk plan om fænomenerne racisme, fremmedhad og antisemitisme.

Observatoriet skal indsamle, registrere og analysere oplysninger og data, forske og udarbejde undersøgelser, udvikle metoder til forbedring af sammenligneligheden,

² De europæiske institutioner har deltaget i bekæmpelsen af racisme, navnlig efter den interinstitutionelle erklæring mod racisme og fremmedhad, som blev undertegnet i juni 1986 (EFT C 158 af 25. juni 1986). - Denne proces er især blevet intensiveret i de sidste ti år, og kampen mod racisme, fremmedhad og antisemitisme indtager en stedse mere fremtrædende plads på de europæiske institutioners program og navnlig gennem Europa-Parlamentets talrige beslutninger på området, såvel som Kommissionens meddelelse om racisme, fremmedhad og antisemitisme, KOM(95) 653 endelig udg. af 13. december 1995, samt Det Europæiske År mod Racisme i 1997. - Se også: "Les Institutions européennes dans la lutte contre le racisme: textes choisis" (De europæiske institutioners rolle i bekæmpelsen af racisme: udvalgte tekster).

³ KOM (96) 615 endelig udg. af 27.11.1996, og KOM (97) 201 endelig udg. af 14.5.1997.

⁴ Afgørelse truffet af repræsentanterne for Medlemsstaternes regeringer den 2. juni 1997 om fastlæggelse af hjemstedet for Det Europæiske Observatorium for Racisme og Fremmedhad, (EFT C 194 af 25.6.1997, s.4).

objektiviteten og pålideligheden af data på fællesskabsplan, etablere og koordinere et europæisk informationsnet for racisme og fremmedhad (Raxen).

Observatoriet kan udarbejde konklusioner og henstillinger til Fællesskabet og medlemsstaterne, udgive en årsrapport om situationen med hensyn til racisme og fremmedhad inden for Fællesskabet samt om observatoriets virksomhed.

1.2.2. Arbejdsmetoder og arbejdsområder

De oplysninger og data, der indsamles og behandles, den videnskabelige forskning og de undersøgelser, der gennemføres eller fremmes, skal vedrøre omfanget, udviklingen, årsagerne til og virkningerne af racisme og fremmedhad, navnlig inden for følgende områder: fri bevægelighed for personer, information og andre medier, uddannelse, erhvervsuddannelse og ungdomsanliggender, socialpolitik, frie varebevægelser og kultur.

1.2.3. Samarbejde med andre organisationer

Observatoriet samarbejder med nationale organisationer eller internationale, statslige eller ikke-statslige organisationer, som er kompetente med hensyn til racisme og fremmedhad.

Specielt kræves det i artikel 7, stk. 3, i forordningen, at observatoriet skal koordinere sit arbejde med Europarådets virksomhed. (**jf. 3.4.1**).

1.2.4. Bestyrelse og forretningsudvalg

Bestyrelsen består af uafhængige eksperter, som har erfaring inden for området menneskerettigheder og analyse af racistiske, fremmedfjendske og antisemitiske fænomener, og som udpeges af medlemsstaterne, Europa-Parlamentet og Europarådet, ligesom Kommissionen udpeger en repræsentant. De udpeges for en treårig periode, og denne mandatperiode kan fornyes én gang. Hvert medlem har en suppleant, der er udpeget på tilsvarende måde⁵.

Bestyrelsen, der mødes mindst to gange om året, træffer de beslutninger, der er nødvendige for driften af observatoriet, herunder udnævnelse af direktøren, godkendelse af årsrapporten såvel som observatoriets konklusioner og udtalelser.

Det første bestyrelsesmøde fandt sted i Wien den 20. og 21. januar 1998, umiddelbart efter at navnene på medlemmerne og suppleanterne var blevet meddelt Kommissionen. På det møde, der blev afholdt i samråd med de østrigske myndigheder, valgte bestyrelsen formanden, Jean Kahn, næstformanden Robert Purkiss og det tredje medlem af forretningsudvalget professor Anton Pelinka⁶.

Forretningsudvalget⁷ kontrollerer observatoriets arbejde, følger forberedelsen og gennemførelsen af programmet og forbereder bestyrelsesmøderne.

⁵ Listen over bestyrelsesmedlemmer findes i bilag I.

⁶ Efter professor Pelinkas afsked i begyndelsen af juni 2000 består forretningsudvalget af 4 personer, indtil bestyrelsens mandat udløber i januar 2001.

⁷ Består af bestyrelsesformanden, næstformanden og de tre øvrige bestyrelsesmedlemmer, hvoraf ét er udpeget af Europarådet og ét af Kommissionen.

Forretningsudvalget udfører ligeledes alle de opgaver, det får overdraget af bestyrelsen.

1.2.5. Direktør og personale

Direktøren, der er udnævnt for en periode på fire år, som kan forlænges, er observatoriets repræsentant i retlig henseende. Direktøren er ansvarlig for udførelsen af de opgaver, som observatoriet får overdraget, udarbejdelsen og gennemførelsen af observatoriets årlige arbejdsprogram og udfærdigelsen af årsrapporten, konklusionerne og udtalelserne, samt for bestyrelsesmøderne, budgetspørgsmål, alle personaleanliggender og observatoriets daglige ledelse.

De forordninger og bestemmelser, der gælder for tjenestemænd og øvrige ansatte i De Europæiske Fællesskaber, finder ligeledes anvendelse på observatoriets personale.

2. RESSOURCER OG STRUKTUR

2.1. Personale

2.1.1. Udnævnelsen af direktøren

Proceduren for udnævnelse af direktøren blev iværksat på det første bestyrelsesmøde i januar 1998. I henhold til artikel 10, stk. 1, i forordningen, forelagde Kommissionen sit forslag for bestyrelsen efter en udvælgelsesprocedure, der var aftalt med forretningsudvalget.

På det andet møde, der blev afholdt i Bruxelles den 28. og 29. maj 1998, udnævnte bestyrelsen Beate Winkler til direktør for observatoriet. Beate Winkler tiltrådte den 16. juli 1998.

2.1.2. Personale

I 1999 gik personalet fra at være 3 medarbejdere ansat på personalevedtægtens vilkår i juni til 14 i december, for derefter at stige til 21 personer i august 2000, hvortil skal lægges 2 hjælpeansatte såvel som en ekspert til den interne evaluering⁸.

Den første ansættelsesprocedure blev indledt i december 1998 for 8 stillingers vedkommende (2A, 2B, 3C, 1D). Anden runde blev indledt i april 1999 for 5 andre stillingers vedkommende (3A og 2B). Det var nødvendigt at genopslå stillingerne som ansvarlig for Raxen-netværket og for Informationsafdelingen i august 1999. De blev besat i foråret 2000. I marts 2000 blev der offentliggjort en fjerde runde af 8 øvrige stillinger (3A, 4B, 1C).

2.2. Budget

Bestyrelsen godkender observatoriets årlige budgetudkast, det endelige budget såvel som det årlige arbejdsprogram i forhold til budgettet og de disponible ressourcer.

Observatoriets **indtægter** omfatter tilskud fra Fællesskabet, der opføres under en særlig post på De Europæiske Fællesskabers almindelige budget (i øjeblikket: B5-809). Den omfatter også betaling for udførte tjenesteydelser, eventuelle finansielle bidrag fra organisationer, som observatoriet arbejder sammen med, såvel som eventuelle frivillige finansielle bidrag fra medlemsstaterne.

For 1998 blev der stillet et budget på 2 mio. EUR til rådighed for observatoriet. I betragtning af at observatoriet rent faktisk indledte sit arbejde i anden halvdel af året, blev der kun anvendt en del af budgettet, hvilket hovedsageligt skyldtes, at der hverken var husleje, udstyr eller personale, der skulle betales.

I 1999 var det bevilgede budget på 3,750 mio. EUR, hvilket var en forøgelse på 87% i forhold til 1998, idet man tog hensyn til etableringen af observatoriet. Den østrigske stat bidrog med 0,23 mio. EUR.

⁸ Af bilag 2 fremgår observatoriets nuværende organisationsplan.

Budgettet for år 2000 er på 4,750 mio. EUR i EF-støtte, hvilket er en stigning på 27% i forhold til det foregående år. Bidraget fra værtsnationen er på 0,150 mio. EUR.

Godkendte bevillinger : i mio. EUR

	BUDGET 1998	BUDGET 1999	BUDGET 2000
EF-støtte	2,000	3,750	4,750
Anden støtte	0,004	0,230	0,150
I alt	2,004	3,980	4,900

Observatoriets **udgifter** omfatter blandt andet løn til personale, udgifter til administration og infrastruktur, driftsudgifter og udgifter i forbindelse med kontrakter, der indgås med de institutioner eller organer, der deltager i Raxen, samt med tredjeparter.

Udgifter : i mio. EUR

	BUDGET 1998	BUDGET 1999	BUDGET 2000 <i>(FORELØBIGT)</i>
Personale	0,332	1,213	2,080
Drift	0,075	0,959	1,130
Operative opgaver	0,140	0,788	1,690
Samlede udgifter	0,547	2,960	4,900

Kommissionens finansinspektør fører kontrol med indgåelse af udgiftsforpligtelser og betaling af alle observatoriets udgifter samt med fastlæggelse og inkassering af alle observatoriets indtægter.

Direktøren gennemfører observatoriets budget. Bestyrelsen meddeler direktøren decharge for gennemførelsen af budgettet.⁹

⁹

I oktober 1997 forelagde Kommissionen et forslag til ændring af de grundlæggende forordninger for 9 "decentrale" EU-organisationer, herunder observatoriet i Wien [KOM (97) 489 endelig udg. – EFT C 335 af 6.11.1997] navnlig med hensyn til budgetprocedurer. Hvad angår observatoriet, tager Kommissionens forslag sigte på at meddele Europa-Parlamentet decharge for gennemførelsen af budgettet på bestyrelsens anbefaling.

I april 1998 forelagde Kommissionen et ændringsforslag [KOM(98) 289 endelig udg. - EFT C 194 af 20.6.1998], som indeholder Europa-Parlamentets ændringsforslag. Forslaget er i øjeblikket til endelig vedtagelse hos Rådet.

Det er blevet besluttet at oprette et internt rådgivende udvalg for indkøb og aftaler, hvilket skal bekræftes af bestyrelsen.

Revisionsretten har været på revisionsbesøg i Wien. Første gang i december 1998. Anden gang i marts 1999, for at kontrollere det regnskab, der blev afsluttet den 31. december 1998¹⁰, tredje gang i september 1999 og sidste gang i maj 2000 for at kontrollere det regnskab, der blev afsluttet den 31. december 1999.

Kommissionen har også med stor interesse fulgt spørgsmålene i forbindelse med den administrative etablering af observatoriet. I den sammenhæng blev der udført en revision fra den 20. til 22. marts 2000. Den gjorde det muligt at fastslå, at i betragtning af de vanskelige forhold, hvorunder etableringen fandt sted, var det muligt at forbedre ledelsen af observatoriet. Konklusionerne på denne revision blev meddelt observatoriet. Af de eksterne eksperter's evalueringsrapport kommer det til at fremgå, hvorledes disse forbedringer gennemføres.

2.3. Lokaler

2.3.1. Valg af ejendom

På det første møde i januar 1998 gav bestyrelsen forretningsudvalget mandat til at foretage det nødvendige for at vælge lokaler til observatoriet. I februar 1998 arrangerede de østrigske myndigheder en besigtigelse af en række lokaler sammen med et medlem af forretningsudvalget, Kommissionens rådgivende arkitekt og en repræsentant for GD V. Som følge af problemer på ejendomsmarkedet i Wien besluttede forretningsudvalget i marts 1998 at anbefale bestyrelsen, at de østrigske myndigheder skulle stille midlertidige lokaler til rådighed med henblik på at give observatoriet mulighed for at vælge egnede lokaler.

I juli 1998 kunne direktøren derfor tage fire kontorer i brug, som den østrigske forbundsregering havde stillet til rådighed.

2.3.2. Sikkerhedsspørgsmål

Observatoriets personale flyttede ind i sine endelige lokaler i maj 1999. I forbindelse med ombygningsarbejdet var observatoriet særlig opmærksom på sikkerhedsspørgsmål såvel for lokalerne som for personalet.

2.3.3. Indvielse

Observatoriets officielle indvielse fandt sted den 7. april 2000 i Wien. Åbningsceremonien blev afviklet under overværelse af ca. 550 gæster, med indlæg fra formanden for observatoriet, Jean Kahn, Østrigs præsident Thomas Klestil, Kommissionsformanden Romano Prodi, formanden for Europa-Parlamentet Nicole Fontaine, og Maria de Belén Roseira portugisisk minister med ansvar for ligestillingsspørgsmål, som repræsentant for EU-formandskabet.

Ceremonien blev efterfulgt af en konference den 7. og 8. april kaldet "Wien-forummet", hvor emnet "politik og racisme" blev behandlet under flere synsvinkler,

¹⁰ Beretning om regnskabet for Det Europæiske Observatorium for Racisme og Fremmedhad (Wien) (1. maj - 31. december 1998), med observatoriets svar [EFT C 372 af 22.12.1999].

bl.a. gennem en undersøgelse af racistisk sprog i politik og medier, den rolle, som identiteten spiller i de racistiske modsætningsforhold i samfundet, ineffektivitet som følge af en moraliserende tilgangsvinkel i kampen mod racisme, retsakter baseret på artikel 13, international ret og de ikke-statslige organisationers rolle.

2.4. Aftale om hovedsæde

Aftalen om hovedsædet, der blev indgået mellem observatoriet og de østrigske myndigheder, og som bl.a. vedrører anvendelsen af protokollen vedrørende De Europæiske Fællesskabers privilegier og immuniteter, såvel som om skattemæssige og sikkerhedsmæssige foranstaltninger, blev officielt underskrevet den 18. maj 2000.

3. ARBEJDSPROGRAM OG GENNEMFØRELSE

Observatoriet udfører sine opgaver inden for rammerne af Fællesskabets kompetenceområder og i forhold til de mål, der er fastlagt i det årlige program, og de budgetmidler, der er til rådighed.

Bestyrelsen vedtager observatoriets årlige arbejdsprogram.

3.1. Raxen

Oprettelsen af et europæisk informationsnet om racisme og fremmedhad (Raxen) udgør én af observatoriets hovedopgaver. Nettet vil bestå af en central enhed, der hører til observatoriet, der samarbejder med forskningscentre, de ikke-statslige organisationer og de specialiserede centre.

Den 1. april 1998 inden observatoriets direktør var blevet udnævnt, anmodede Kommissionen - for at gennemføre etableringen af nettet så hurtigt som muligt - medlemsstaterne om at fremsende en liste over forskningscentre og organisationer, der kunne indgå i Raxen-samarbejdet. Listen var færdig i slutningen af november 1998.

Ud fra denne liste indbyder bestyrelsen kompetente organisationer inden for disse områder til at deltage i nettet. Imidlertid vurderede man, at det ville være nødvendigt, før der blev truffet en afgørelse på dette område, med en forberedelsesfase for at afklare en række uløste spørgsmål med hensyn til deltagelsen i nettet, bl.a. antallet af udnævnelser pr. land, ligevægt mellem forskellige typer organisationer og struktur og det vigtige i at have sammenligningskriterier.

Observatoriet har således iværksat en undersøgelse om, hvorvidt disse emner kan gennemføres. I undersøgelsen anbefales det, at Raxen skal organiseres som et net med flere niveauer, der råder over en fælles database, som observatoriet forvalter.

Der blev ansat en ekstern konsulent til at gennemføre den første fase i etableringen af nettet¹¹.

På bestyrelsesmødet den 4. februar 2000 vedtog bestyrelsen sine retningslinjer for nettet på baggrund af konsulentens rapport. Raxen-nettet vil blive et værktøj til indsamling og overførsel af oplysninger og statistik på nationalt plan til en central enhed og vil på den baggrund etablere en database med henblik på forskning på europæisk plan, informationsformidling og gennemførelse af en videregivelse af viden.

Etableringen omfatter tre etaper. Den første etape består af et forslag til en netstruktur til indsamling af oplysninger. Det drejer sig om et system til indsamling af nationale oplysninger koordineret gennem "kontaktpunkter", der vil kunne bestå af

¹¹ Der er ligeledes blevet afholdt forberedende møder. Det første møde blev afholdt i juni 1999 sammen med de nationale forskningscentre og ngo-repræsentanterne, hvilket førte til oprettelsen af en rådgivende gruppe, der skal undersøge de praktiske foranstaltninger med henblik på etableringen af nettet. Et andet møde blev afholdt i september med arbejdsmarkedets parter og repræsentanter for nationale uafhængige organisationer, der har til opgave at fremme bekæmpelsen af forskelsbehandling. Der blev afholdt et tredje samrådsmøde i oktober med alle arbejdsmarkedets parter. Den rådgivende gruppe afholdt to møder i september og i oktober 1999.

flere nationale aktører, udvalgt ved offentligt udbud. Udvælgelsen af kandidaterne skal være afsluttet i efteråret 2000. Kontaktpunkterne forventes at være på plads i slutningen af 2000 - begyndelsen af 2001.

De to øvrige etaper består af etableringen af retningslinjer for de oplysninger, der skal indsamles, herunder især udarbejdelsen af fælles kriterier, der skal gøre det nemmere at sammenligne oplysninger, og fastlæggelsen af tekniske karakteristika for at kunne videregive oplysninger på forskellige niveauer i nettet.

3.2. Årsrapporten

Årsrapporten for 1998 blev forelagt i Bruxelles i december 1999. Den består af to dele: den ene del ("*Looking reality in the face*" – *the situation regarding racism and xenophobia in the European Community*) handler om, hvordan racisme og fremmedhad kommer til udtryk i Fællesskabet og giver et overblik over aktiviteterne og de foranstaltninger, der er truffet for at bekæmpe disse fænomener i medlemsstaterne og i Europa. Hvad angår denne del, har observatoriet indgået en aftale med en ekstern ekspert om at koordinere det indsamlede materiale og skitsere forskellige sammenhænge af sociologisk, politisk og økonomisk art i medlemsstaterne.

Del to ("*En sjæl for Europa*" - *årsrapport for 1998*) indeholder oplysninger om observatoriet og dets aktiviteter i løbet af året.

I begyndelsen af september 2000 var man ved at lægge sidste hånd på årsrapporten for 1999.

3.3. Rundbordsdrøftelser

Observatoriet skal opfordre til og gøre det lettere at afholde regelmæssige rundbordsdrøftelser med deltagelse af arbejdsmarkedets parter, forskningscentre og repræsentanter for kompetente offentlige myndigheder og eksperter. Målet er dels at fremme udveksling af viden og erfaring mellem de forskellige aktører, dels at sikre en tværgående strategi.

De nationale rundbordsdrøftelser skal afholdes en gang om året. Indtil udgangen af 1999 var der blevet afholdt rundbordsdrøftelser i ni medlemsstater, nemlig Det Forenede Kongerige oktober 1998 og november 1999), Irland (november 1998 og november 1999), Østrig (november 1998), Sverige, Portugal, Italien, Luxembourg og Nederlandene (sommeren 1999), Grækenland (november 1999).

Observatoriet skal samle og undersøge resultaterne af rundbordsdrøftelserne for at udarbejde en midlertidig rapport om de forskellige nationale strategier og udarbejde en henstilling om, hvordan man skal koordinere på EU-plan.

I den forbindelse besluttede observatoriet at udarbejde et dokument om en "harmoniseret profil" for rundbordsdrøftelserne, der ville gøre det muligt at fastlægge fælles mål og kompetenceområder, etablere sammenligningskriterier og en fælles metodologi i organisationen samt udarbejde en analyse om perspektiverne på europæisk plan.

Det var ét af de emner, der blev berørt ved den første rundbordsdrøftelse på europæisk plan, der fandt sted den 30. juni i Wien.

3.4. Samarbejde med andre organisationer

3.4.1. Europarådet

I henhold til artikel 7, stk. 3, i forordningen har Fællesskabet på vegne af observatoriet indgået en aftale med Europarådet om at etablere et tæt samarbejde mellem de to organisationer. Aftalen blev officielt underskrevet den 10. februar 1999¹².

I aftalen fastsættes det, at der skal være regelmæssig kontakt mellem observatoriets ledelse og sekretariatet for Den Europæiske Kommission mod Racisme og Intolerance (ECRI), der hører under Europarådet. Observatoriet og ECRI sikrer, at begge har adgang til oplysninger, der ikke er fortrolige, og til data, der er indsamlet som led i deres arbejde, såvel som til en bredere formidling af resultaterne af begge parters arbejde. De rådfører sig med hinanden for at koordinere deres aktiviteter og sikre, at deres arbejdsprogrammer supplerer hinanden, og de kan udføre fælles aktiviteter og / eller aktiviteter, der supplerer hinanden på områder, der har fælles interesse.

Som følge af aftalen blev der afholdt to fælles møder mellem de to forretningsudvalg. Det første fandt sted den 3. juni 1999 i Paris. De to forretningsudvalg skal derefter mødes én gang om året. Den 31. maj 2000 blev det andet møde afholdt i Wien. Der blev afholdt et møde mellem observatoriets ledelse og sekretariatet for ECRI i september 1999 med henblik på at gennemgå de forskellige aspekter i dette samarbejde.

Efter de fælles initiativer i 1999, nemlig de tre rundbordsdrøftelser, der fandt sted i Det Forenede Kongerige, Irland og Grækenland, besluttede observatoriet og ECRI at forelægge et fælles kapitel i deres respektive arbejdsprogrammer samt at undersøge de konkrete betingelser for iværksættelsen af en række fælles projekter.

3.4.2. De Forenede Nationers Verdenskonference

Under FN's mandat finder der i september 2001 i Sydafrika en verdenskonference sted om racisme, racediskrimination, fremmedhad og den dermed forbundne intolerance. Konferencen har til formål at gøre status over det fremskridt, der allerede er sket i bekæmpelsen af racisme på verdensplan, at undersøge metoder og midler, der kan sikre en bedre anvendelse af gældende normer og iværksættelse af de virkemidler, der er til rådighed, såvel som at udarbejde konkrete henstillinger med henblik på at træffe nye foranstaltninger på nationalt, regionalt og internationalt plan for at bekæmpe racisme i alle dets afskygninger.

Forud for denne konference blev der afholdt 5 forberedende konferencer i forskellige dele af verden. Koordineringen af det europæiske bidrag til konferencen blev overdraget til Europarådet, der i den forbindelse afholder en konference for den europæiske del af verden fra den 11. til 13. oktober 2000 i Strasbourg.

Observatoriet er sammen med Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen samt organisationerne til bekæmpelse af racisme (ENAR et UNITED) tilknyttet den tekniske arbejdsgruppe, der blev nedsat med henblik på forberedelsen af den

¹² Rådets afgørelse af 21. december 1998. [EFT L 44 af 18. februar 1999].

europæiske konference. Observatoriet har forelagt basisdokumentation som bidrag til konferencens arbejde og skal lede én af arbejdsgrupperne på den europæiske konference.

Observatoriet deltog ligeledes i det første møde i det udvalg, der skal forberede Verdenskonferencen, der fandt sted i Genève fra 1. til 5. maj 2000.

3.5. Oplysning og mediernes rolle

3.5.1. Kølnkonferencen

Der blev afholdt en konference den 20. og 21. maj i Köln om mediernes rolle med hensyn til fremme af den kulturelle mangfoldighed. Konferencen blev organiseret af den tyske tv-kanal Westdeutscher Rundfunk (WDR) i samarbejde med Observatoriet og med støtte af: *European Media Institut* (EMI) fra Düsseldorf og *European Broadcasting Union* (EBU) fra Genève. Konferencen handlede bl.a. om emner som medieansvar over for intolerance og forskelsbehandling.

Blandt de henstillinger, der udsprang af konferencen, er bl.a., at der skal udarbejdes retningslinjer for at forklare den kulturelle mangfoldighed både med hensyn til strukturen i radio- og tv-selskaber og udarbejdelsen af nye samarbejdsformer, så som etableringen af netværk og databaser, der skal stilles til rådighed for journalister og programansvarlige samt udvikling af uddannelses- og videreuddannelsesprogrammer. Etableringen af et opfølgningssystem til gennemførelsen af henstillingerne fik særlig opmærksomhed.

Konferencedokumenterne blev offentliggjort i oktober 1999.

3.5.2. Dokumentation/Information

Der skal oprettes dokumentationskilder, der er tilgængelige for offentligheden (artikel 2, stk. 2, litra d, i forordningen).

Observatoriet skal oprette europæiske dokumentationsarkiver om racisme og fremmedhad, der er tilgængelige for offentligheden, for institutionerne og for organisationerne.

De europæiske dokumentationsarkiver om racisme og fremmedhad vil opbevare de dokumenter, der ikke findes i anden form, og vil til at begynde med være en database, der er tilgængelige online, og som har link til andre arkiver, biblioteker og databaser.

Observatoriet har også oprettet et websted¹³, hvor der findes en række oplysninger, brochurer samt nyhedsbrevet "Equal voices", der udkom i september 1999. Webstedet EUMC har til formål i en proces over flere etaper at skabe et centralt sted, hvor man kan henvende sig for at få aktuelle og pålidelige oplysninger om racisme, fremmedhad, antisemitisme og bekæmpelse af forskelsbehandling.

Observatoriet har også offentliggjort brochurer, foldere og meddelelser, hvori der redegøres for dets aktiviteter og gøres status over racisme i EU-medlemsstaterne,

¹³

www.eumc.at

herunder bl.a. : opfordringen til en fælles aktion den 7. december 1998 "*Equality and Diversity for Europe*"; en sammenlignende analyse af de to meningsmålinger i Eurobarometer fra 1989 og 1997: "*Xenophobia and Racism in Europe - In the light of public opinion 1989-1997*" og arbejdsdokumentet: "*Challenging the media – for equality and diversity against racism*".

3.6. Andre aktioner

3.6.1. De politiske partiers charter

Politikkernes ansvar for at behandle problemer vedrørende minoriteter ansvarligt og sikre en ligelig repræsentation af mindretalsgrupper i selve de politiske partier er helt afgørende. Observatoriet opfordrer til opfølgning og styrkelse af de europæiske partiers charter for et ikke-racistisk samfund, der blev forelagt på Utrecht-konferencen i februar 1998.

Charteret får støtte gennem en række af observatoriets initiativer, herunder rundbordsdrøftelser, mediarbejde og konferencer.

3.6.2. Undersøgelser

Observatoriet har indgået en aftale med *Migration Policy Group* (MPG) med henblik på at udarbejde 15 nationale rapporter om lovgivningstiltag, der tager sigte på racisme, antisemitisme og fremmedhad i de 15 medlemsstater samt en sammenfatning, hvori Starting Line-gruppens forslag skal sammenlignes med den gældende nationale lovgivning, anvendelsen heraf og med eksempler på god praksis. Projektet blev indledt i juni 1999.

3.6.3. Ad hoc-arbejdsgrupper

Observatoriet kan nedsætte ad hoc-arbejdsgrupper. Der findes i øjeblikket to arbejdsgrupper inden for bestyrelsen, og de har indledt deres arbejde.

En "artikel 13-gruppe", der er blevet hørt af Kommissionen om foranstaltningerne til bekæmpelse af forskelsbehandling, herunder navnlig aspekterne om forskelsbehandling på grund af race og etnisk oprindelse (møder i juni 1999, januar og april 2000).

En arbejdsgruppe for centrale spørgsmål (Key Issues), der mødtes i august 1999, og som har til opgave at indkredse de væsentligste emner vedrørende racisme og fremmedhad i de kommende år.

4. EKSTERN EVALUERING

På baggrund af den korte periode, i løbet af hvilken observatoriet har fungeret, fremlægger Kommissionen her en midlertidig rapport om observatoriets aktiviteter. Aktiviteterne vil blive endeligt evalueret i 2001. Med henblik herpå vil eksterne vurderingseksperter i slutningen af 2000 få overdraget evalueringsopgaven.

Målet med den eksterne evaluering er at sørge for en uafhængig evaluering af observatoriets effektivitet i forhold til bestemmelserne i Rådets forordning (EF), såvel som effektiviteten i de midler (menneskelige, økonomiske), der er tilgængelige for at nå disse mål.

Evalueringen skal give en bedømmelse af observatoriets organisationsstruktur og aktiviteter, herunder navnlig i hvilket omfang det har kunnet opfylde målsætningen. Evalueringen skal omfatte effektiviteten i de logistiske, administrative og forvaltningsmæssige metoder, udviklingsniveauet i forbindelse med etableringen og forvaltningen af RAXEN-informationsnettet, kvaliteten og relevansen af observatoriets aktiviteter, såvel som dets resultater (publikationer, etc....) og opfølgningsprocedurer for aktiviteterne. Den skal klarlægge, i hvilket omfang brugernes behov er blevet indkredset og opfyldt og tydeliggøre, hvorvidt brugerne er tilfredse i forhold til de informationsresultater og -ydelser, der er blevet udarbejdet indtil nu, såvel som den skal sørge for tilbagemeldingen fra målgrupperne.

BILAG 2

OBSERVATORIETS BESTYRELSESMEDLEMMER

Belgien:	Johan Leman / Jean Cornil*
Danmark:	Ole Espersen / Morten Kjærum*
Tyskland:	Uta Würfel / Barbara John*
Grækenland:	Petros Stangos / Perikles Pangalos*
Spanien:	Juan de Dios Ramirez-Heredia / Joaquin Alvarez de Toledo*
Frankrig:	Jean Kahn / Martine Valdes-Boulouque*
Irland:	Mervyn Taylor / Mary Flaherty*
Italien:	Francesco Margiotta Broglio / Diego Ungaro*
Luxembourg:	Nic Klecker / Edouard Wolter*
Nederlandene:	Ed van Thijn / Paul B. Cliteur*
Østrig:	Stefan Karner ¹
Portugal:	Pedro Bacelar de Vasconcelos / Esmeraldo de Azevedo*
Finland:	Kaarina Suonio / Tom Sandlund*
Sverige:	Helene Löow / Agneta Lindelöf* ²
Det Forenede Kongerige:	Robert Purkiss / David Weaver*
Europa-Parlamentet:	William Duncan / Jürgen Micksch*
Europarådet:	Joseph Voyame / Jenö Kaltenbach
Europa-Kommissionen:	Odile Quintin / Adam Tyson*
Bestyrelsesformand:	Jean Kahn
Næstformand:	Robert Purkiss

* suppleanter

¹ Som følge af professor Pelinkas fratrædelse i begyndelsen af juni 2000 udpegede de østrigske myndigheder dennes suppleant professor Karner som medlem. Der er ikke udpeget en suppleant.

² H. Löow og A. Lindelöf blev udpeget af de svenske myndigheder, efter at Bruchfeld og Berggren fratrådte.

BILAG 2

Det Europæiske Observatorium for Racisme og Fremmedhad Organisationsplan pr. 01.09.2000

